

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

2 juni 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Jan Roegiers en Flor Koninckx –

betreffende vrijheden en mensenrechten in China naar aanleiding van de Olympische Spelen

Dit voorstel van resolutie werd ingetrokken op 9 juli 2008.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op 31 juli 2001 werd Peking door het Olympisch Comité ten nadele van Istanbul, Parijs, Osaka en Toronto gekozen als gastheer voor de Olympische Spelen van 2008. Een rapport van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) somde een aantal voorwaarden op waaraan China moest voldoen tegen de start van de Olympische Spelen. In dat pakket van voorwaarden werden onder andere persvrijheid en milieuzorg opgenomen. Maatstaven in verband met mensenrechten werden jammer genoeg achterwege gelaten. Dat veroorzaakte heel wat reacties, onder andere bij mensenrechtenorganisaties. Als men kijkt naar de geschiedenis van China, waarin feitelijke discriminatie van bevolkingsgroepen als de Mongolen, Oeigoeren en de Tibetanen heel nadrukkelijk aanwezig is, en waarbij de bloedige onderdrukking van de opstand op het Tienanmenplein nog vers in het geheugen ligt, was dit enigszins verrassend. Recente en minder recente optredens van de Chinese overheid wijzen vaak in de richting van een beleid van censuur en repressie.

Het Olympisch Charter bevat een lijst van grondbeginselen. Die maken duidelijk dat het olympische gedachtegoed een levensfilosofie is die sport wil vermengen met cultuur en onderwijs. De ‘olympische levensstijl’ is gebaseerd op onder andere respect voor de universele fundamentele ethische principes. Het doel van de olympische gedachte is het scheppen van een harmonieuze samenleving waarin het behoud van menselijke waardigheid een centrale rol speelt. De olympische geest is er een van vriendschap, solidariteit en fair play.

De Olympische Spelen draaien uiteraard in de eerste plaats om sport. Als er echter in het charter van de organisatie nadrukkelijk staat dat het uitdragen van bepaalde waarden van fundamenteel belang is en die waarden bepalend zijn voor het karakter van de Spelen, is het niet ongewoon dat verschillende nationale en internationale instanties een signaal verwachten tegen de flagrante mensenrechtenschendingen. In 2001 verklaarde IOC-voorzitter dr. Jacques Rogge zelf dat het IOC ervan overtuigd was dat de Olympische Spelen een positieve invloed zouden hebben op China, in het bijzonder met betrekking tot de mensenrechten. In 2004 herhaalde hij dat het IOC moet

blijven vechten voor waarden en de naleving van de mensenrechten.

Naast de Olympische Zomerspelen vormen ook recente opstanden in Tibet de aanleiding voor dit voorstel van resolutie. De indieners vragen dat China alle ngo's onvoorwaardelijk toegang verleent tot het Tibetaans grondgebied. Zij willen echter ook aandacht vragen voor de bredere problematiek van de mensenrechtenschendingen in China, die ondanks de beloften van China en het IOC niet zichtbaar zijn verbeterd.

Tot slot willen de indieners – naar aanleiding van dit voorstel van resolutie – hun solidariteit uitdrukken met de slachtoffers en de nabestaanden van de aardbeving in de provincie Sichuan in het zuidwesten van China.

Jan ROEGIERS

Flor KONINCKX

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° de hoorzitting naar aanleiding van de voorstellen van resolutie in verband met de Olympische Spelen in China (*Parl. St.* Vl. Parl. 2007-08, nrs. 1569/2 en 1543/2);
- 2° het gesprek van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme met de Chinese ambassadeur in België;
- 3° de dialoogrondes tussen de EU en China over de mensenrechten, die op 17 oktober 2007 in Beijing en op 15 en 16 mei 2007 in Berlijn zijn gehouden;
- 4° het VN-bestand ter gelegenheid van de Olympische Spelen ('UN Olympics Truce'), goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de VN op 31 oktober 2007 (A/RES/62/4), waarbij de VN-lidstaten wordt verzocht tijdens de Olympische Spelen vrede in acht te nemen en de vrede te bevorderen;
- 5° de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens;
- 6° het Olympisch Charter en in het bijzonder op artikel 2 dat stelt: "Het Olympisme is een levensfilosofie die in een evenwichtig geheel de kwaliteiten van het lichaam, van de wil en van de geest combineert en stimuleert. Gaande van sport tot cultuur en educatie, wil het Olympisme schepper van een levensstijl zijn, gebaseerd op de vreugde in de inspanning, de educatieve waarde van het goede voorbeeld en het respect voor de fundamentele, universele, ethische principes.";

– overwegende dat:

- 1° sinds de instelling van de topontmoetingen tussen de EU en China in 1998, de betrekkingen tussen China en de EU op politiek en economisch vlak sterk zijn ontwikkeld;
- 2° de Olympische Spelen van Beijing in 2008 een ideale gelegenheid zijn om de aandacht van de wereld te vestigen op de mensenrechtensituatie in China;

3° het Vlaams Parlement in het verleden in meerdere teksten zijn gehechtheid aan de principes van vrijheid, democratie en eerbiediging van de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de rechtsstaat heeft benadrukt;

4° het Vlaams Parlement van mening is dat het aanhangen van die principes de voorwaarde is voor vrede en stabiliteit in welke maatschappij ook;

5° er aanhoudend sprake is van verontrustende berichten over politieke repressie, met name van journalisten, mensenrechtenactivisten, leden van religieuze en etnische minderheden, over beschuldigingen van foltering, over wijdverbreide toepassing van dwangarbeid, over frequent gebruik van de doodstraf en stelselmatige onderdrukking van de vrijheid van religie, meningsuiting en de media, met inbegrip van het internet, en over de strenge controles die de Chinese regering uitoefent met betrekking tot informatie over en toegang tot de Tibetaanse gebieden in China;

- betreurt dat de prestaties van China op het gebied van mensenrechten ernstige bezorgdheid blijven wekken;
- drukt de wens uit dat China en Tibet alles in het werk stellen om de Chinees-Tibetaanse dialoog voort te zetten en hoopt dat de Chinese regering serieuze onderhandelingen wil aanknopen en hierbij naar behoren rekening wil houden met de eisen van de Dalai Lama betreffende autonomie voor Tibet; verzoekt China geen druk uit te oefenen op landen die vriendschapsbetrekkingen met de Dalai Lama onderhouden;
- is bezorgd over de berichten over voortdurende schendingen van de mensenrechten in Tibet en in de andere provincies waar Tibetanen wonen, onder andere door foltering, willekeurige arrestaties en opsluiting, beknotting van de godsdienstvrijheid, willekeurige beperkingen van het vrije verkeer en rehabilitatie door middel van werkcampen;
- betreurt de intensivering van de zogenaamde campagne voor patriottische opvoeding sinds oktober 2005 in de mannen- en de vrouwenkloosters van Tibet, waarbij Tibetanen worden gedwongen ver-

klaringen te ondertekenen waarin de Dalai Lama wordt aangeklaagd als gevaarlijk separatist;

- spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de recente intensivering, in verband met de Olympische Spelen, van de politieke vervolging van mensenrechtenactivisten, journalisten, advocaten, ondertekenaars van verzoekschriften, activisten uit de civiele samenleving, etnische groepen als de Oeigoeren en aanhangers van alle geloven met name Falun Gong-beoefenaars;
- is bezorgd over de controle en censuur van informatie op het internet;
- spreekt zijn bezorgdheid uit over het gebrek aan uitvoering van de nieuwe regeling betreffende internationale journalisten die actief zijn in China;
- steunt de atleten die in een gezamenlijke verklaring hun gehechtheid aan de mensenrechten kenbaar willen maken en die zullen deelnemen aan de Olympische Spelen;
- drukt zijn solidariteit en medeleven uit met de slachtoffers en nabestaanden van de aardbeving in de provincie Sichuan;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° het wapenembargo van de EU tegen China, ingesteld na de gebeurtenissen op het Plein van de Hemelse Vrede verder te ondersteunen tot er substantiële vooruitgang is geboekt op het gebied van de mensenrechten;
 - 2° verder rekening te houden met de EU-gedragscode inzake wapenexport die een criterium bevat dat de mensenrechten in het uiteindelijke land van bestemming van die export, moeten worden geëerbiedigd;
 - 3° alle mogelijke steun toe te zeggen aan initiatieven die de aanstelling van een Europees vertegenwoordiger in Tibet mogelijk moeten maken;
 - 4° er bij China op aan te dringen een onafhankelijke instantie toegang te verlenen tot Gedhun Choekyi Nyima, de Panchen Lama van Tibet, en diens ouders, overeenkomstig het verzoek van de VN-commissie voor de rechten van het kind;

- 5° er bij China op aan te dringen, als lid van de Mensenrechtenraad van de VN, de aanbevelingen van de speciale VN-rapporteur over foltering uit te voeren en een permanente uitnodiging voor China te geven aan VN-deskundigen;
- 6° er bij het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité (BOIC) op aan te dringen het Internationaal Olympisch Comité te verzoeken een eigen beoordeling te laten publiceren van het al dan niet naleven door China van de verbintenissen die het land in 2001 is aangegaan, voor de Spelen aan Beijing werden toegewezen;
- 7° er bij de Chinese autoriteiten op aan te dringen mensenrechtenactivisten, journalisten, advocaten, ondertekenaars van verzoekschriften, activisten uit de civiele samenleving, etnische groepen als de Oeigoeren en aanhangers van alle geloven met name Falun Gong-beoefenaars onmiddellijk vrij te laten, en een einde te maken aan deze mensenrechtenschendingen, alsmede aan het zonder schadevergoeding slopen van aanzienlijke aantallen huizen om ruimte te maken voor de Olympische infrastructuur;
- 8° de Chinese autoriteiten te verzoeken een einde te maken aan de blokkering van duizenden websites, inclusief websites van Europese media; de Chinese autoriteiten te verzoeken de schrijver Yang Maodong en de vijftig andere cyberdissidenten en webgebruikers die in China zijn opgesloten, vrij te laten;
- 9° China te verzoeken concrete stappen te ondernemen om vrijheid van meningsuiting te verlenen en de persvrijheid te eerbiedigen, zowel voor Chinese als voor buitenlandse journalisten;
- 10° er bij de Chinese autoriteiten op aan te dringen onmiddellijk te stoppen met het censureren en blokkeren van duizenden in het buitenland gevestigde nieuws- en informatie-websites;
- 11° er bij China op aan te dringen een einde te maken aan de aanhoudende steun voor het regime in Myanmar en de situatie in Darfur;
- 12° het BOIC te verzoeken er op toe te zien dat alle producten die gefabriceerd zijn met het

oog op de deelname aan de Olympische Spelen, zoals sportkledij en merchandising, geproduceerd zijn met volledig respect voor de ILO-normen;

- 13° het BOIC te verzoeken om op de sportkledij van de atleten een oproep te plaatsen voor respect voor de mensenrechten in China;
- 14° de deelnemende Vlaamse atleten te informeren over de mensenrechtensituatie in China in het algemeen en in Tibet in het bijzonder;
- 15° er bij de Chinese autoriteiten op aan te dringen alle ngo's onvoorwaardelijk toegang te verlenen tot het Tibetaanse grondgebied.

Jan ROEGIERS

Flor KONINCKX
